

8. juni 2007

Rapport nr. 4 til Undervisningsministeren fra Følgegruppen for Reformen af de Gymnasiale Uddannelser

Følgegruppen har på sit 6. møde primært drøftet følgende temaer med særlig vægt på det almene gymnasium:

1. Styrkelse af naturvidenskab
2. Styrkelse af fremmedsprog
3. Styrkelse af engelsk
4. Almen studieforberedelse
5. Lærernes administrative arbejdsbelastning
6. Andet vedr. rapport om administrative forenklinger m.v.

1. Styrkelse af naturvidenskab

Angående reformens mål om styrkelse af naturvidenskab mht. både dannelse og studiekompetence – specielt i det almene gymnasium, foreligger der nu data af en sådan karakter, at det giver mening at vurdere fordelingen på fag og fagniveauer for den første årgang, som i 2008 får studentereksamen efter de nye bestemmelser.

Følgegruppen har fra UNI-C modtaget et foreløbigt notat af 14. maj 2007: *Analyse af student 2008*. Notatet, der vedlægges som bilag i opdateret version, indeholder de første data om elevernes fordeling på fag og fagniveauer, som den forventes at blive for de elever, der afslutter 3.g i 2008. I foråret 2007 har disse elever valgt valgfag for 3.g, og gymnasiernes indberetning af disse tal har givet UNI-C data til udarbejdelse af en prognose for den faglige profil for denne første studenterårgang efter gymnasireformen.

Prognosen for de naturvidenskabelige fag i stx fremgår af nedenstående tabel 1.

Set i sammenhæng med, at naturvidenskab forenklet sagt kan styrkes såvel i bredden som i dybden, kan tallene benyttes som indikatorer for vurdering af målopfyldelsen i naturvidenskab i stx på mindst to måder:

- 1) I hvilken grad er den naturvidenskabelige dannelsesdimension blevet styrket, her forstået enkelt som ”naturvidenskab i bredden”.
- 2) I hvilken udstrækning har eleverne valgt naturvidenskabelige fag på de høje niveauer, således at uddannelsen er styrket i dybden.

Det umiddelbare indtryk af valg af fag og niveau kan aflæses direkte af tabellen:

C-niveau: 60 % af eleverne i stx har fysik C, som er et nyoprettet niveau og obligatorisk for alle, der ikke har valgt faget på et højere niveau. 38 % har biologi C, 22 % kemi C og 34 % har naturgeografi C.

B-niveau: Som ventet (da fysik B under tidligere ordning var obligatorisk på matematisk linje) er der tilbagegang i fysik B (19 %-point), men til gengæld en stigning i kemi B (16 %-point), biologi B (32 %-point) og i naturgeografi B (22 %-point). Timetallet i det enkelte fag på B-niveau er i øvrigt øget væsentligt i forhold til den gamle ordning. Matematik (som ganske vist ikke er et naturvidenskabeligt fag) er på B-niveau i 2006 valgt af 24 % af eleverne og forventes i 2008 valgt af 35 %, dvs. en stigning på 11 %-point.

A-niveau: Prognosen tyder på, at andelen af studenter med fagene fysik, kemi og biologi på A-niveau bliver stort set uændret i 2008 set i forhold til 2004-2006. Tendensen er interessant og ikke uventet, idet adgangen til langt de fleste lange videregående naturvidenskabelige, tekniske og sundhedsvidenskabelige uddannelser ikke kræver A-niveau i de naturvidenskabelige fag. Studiekompetensen opnås typisk med kombinationen matematik A, fysik B og kemi B. Faldet i andelen af elever med matematik A (5 %-point) kan undre.

Tabel 1. Andel af studenter fra det almene gymnasium med matematik og naturvidenskabelige fag opdelt på niveauer *)

Fag	Niveau	2004	2005	2006	2008
Biologi	A	15	14	16	14
Biologi	B	4	6	5	37
Biologi	C	81	80	79	38
Fysik	A	9	10	10	10
Fysik	B	48	47	49	30
Fysik	C	-	-	-	60
Kemi	A	8	8	9	8
Kemi	B	8	8	8	24
Kemi	C	42	42	42	22
Naturgeografi	B	3	2	2	24
Naturgeografi	C	97	98	97	34
Matematik	A	44	44	45	40
Matematik	B	19	23	24	35
Matematik	C	(ca.40)	(ca.40)	(ca.40)	25

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af Eksamensdatabasen og GIA. Andelen er beregnet ud af antal elever med Dansk A.
 *) Tallene for 2004-2006 (gammel ordning) er de faktiske andele, mens tallene for 2008 (ny ordning) er prognose ud fra elevernes valg af valgfag i 2g (vedr. 3.g 2007-08) kombineret med valg af studieretning og valgfag i 1g. Tallene omfatter både det almene gymnasium og studenterkursus.

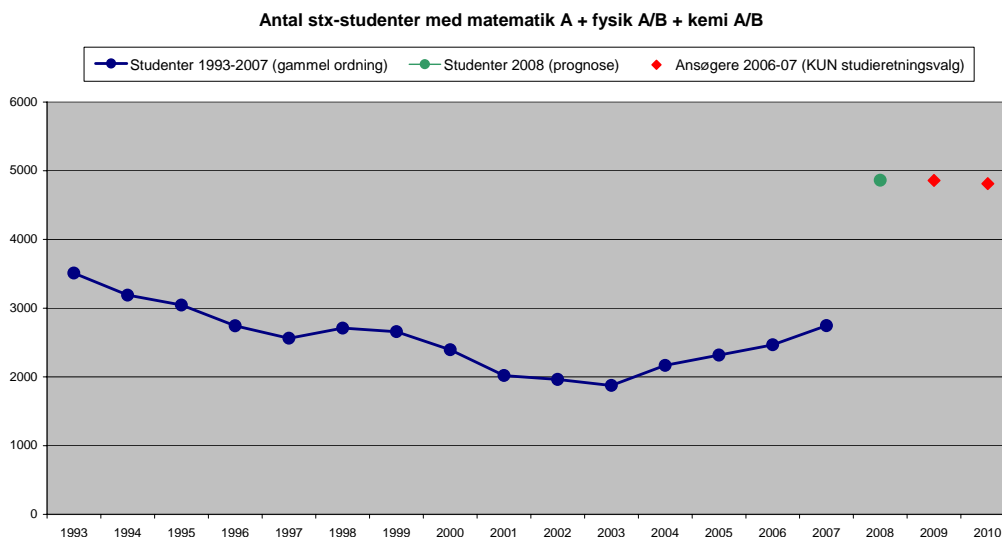
Elefordeling på adgangsgivende fag og niveauer

En vigtig indikator for målopfyldelse i naturvidenskab er elevernes fordeling på de fag og niveauer, som er adgangsgivende til videregående naturvidenskabelige, tekniske og sundhedsvidenskabelige uddannelser.

Figur 1 nedenfor viser, hvor mange elever i det almene gymnasium der på deres studentereksamensbevis har matematik A i kombination med fysik og kemi på mindst B-niveau. Når denne kombination er relevant, skyldes det, at den fra 2008 udgør adgangskravet til stort set alle videregående uddannelser inden for naturvidenskab,

sundhed og teknologi. På denne baggrund blev denne studieretning i 2006 på Følgegruppens anbefaling indført som obligatorisk udbud på samtlige skoler med stx og htx.

Figur 1: Antal elever i det almene gymnasium med fagkombinationen matematik A sammen med fysik og kemi på mindst B-niveau

Note: Prognosen for studenterne 2008 bygger på tal fra UNI-C omfattende faktisk fordeling på studieretningsfag, valgfag for 1. og 2.g samt prognose for valgfag i 3.g på baggrund af elevernes beslutning herom i 2.g. Prognosen for 2009 bygger på elevernes fordeling på studieretninger, hvortil kommer elevernes valgfag i 2. og 3.g, som vil forøge antallet med denne fagkombination. Prognosen for 2010 bygger på interesselikendegivelse for valg af studieretning fra de kommende 1.g elever 2007-2008, som kan ændres ved endelig beslutning efter grundforløbet. Hertil kommer ligeledes de senere valgfag, som vil forøge antallet.

For studenterårgangene 1996-2007 har andelen af elever med denne fagkombination været højst 15 %. For studenterårgang 2008, der som nævnt er den første efter gymnasireformen, er andelen på 22 % ifølge UNI-C's prognose. Den er baseret på elevernes valg af studieretning i 1.g samt deres valg af valgfag for også 3.g. Tallene for 2009 og 2010 er prognoser, som *ikke* inkluderer de kommende valg af valgfag. De endelige tal vil derfor blive *højere* i overensstemmelse med elevernes valg af valgfag.

Disse tal, som udelukkende omfatter stx, indikerer efter Følgegruppens opfattelse, at der er gode muligheder for at realisere målet om en styrkelse på det naturvidenskabelige område i stx set i forhold til forøgelse af antallet af elever, som får mulighed for direkte optagelse på videregående naturvidenskabelige, tekniske og sundhedsvidenskabelige uddannelser. Det må forventes, at tallene indebærer et klart fald i behovet for supplerende efter studentereksamen.

Medtages tallene for htx, er det vigtigt at notere sig, at der siden reformen i 2005 er sket en stigning i elevtilgangen til htx med ca. 14 % fra ca. 3500 elever til godt 4000. Fagene matematik B, fysik B og kemi B er obligatoriske for alle på htx. Andelen af htx-eleverne, som vælger fysik A, forventes at stige fra 21 % i 2006 til 34 % i 2008. Andelen med kemi A forventes at stige fra 8 % til 19 %. Matematik A forventes valgt af 74 %, hvilket er en svag stigning. For htx er det således 74 % af eleverne, som i 2008 forventes at afslutte eksamen med fagkombinationen matematik A samt fysik og kemi på mindst B-niveau – mod 47 % i 2006. Disse oplysninger om fordelingen af

htx-eleverne på fag og niveauer bygger på de aktuelt foreliggende tal, som er behæftet med en vis usikkerhed, jf. bilag 1.

Ser man bredere på den samlede undervisning i naturvidenskab ud fra prognosetallene i tabel 1 og sammenholder med timetallene i de enkelte fag, får man et indtryk af, hvor meget der undervises i de enkelte fag i gymnasiet. Sådanne beregninger tyder på en vækst på ca. 16 % for de naturvidenskabelige fag som helhed, et tal som dog ikke tager højde for faglige niveauer og forskelle mellem elever med henholdsvis meget og lidt naturvidenskab, men udelukkende illustrerer det simple gennemsnit.

Konklusion vedr. naturvidenskab:

I absolutte tal er der samlet for stx og htx tale om en stigning på ca. 2500 elever - fra ca. 3800 elever i 2006 til forventet ca. 6300 elever i 2008, som afslutter en gymnasial uddannelse med den adgangsgivende fagkombination matematik A sammen med fysik og kemi på mindst B-niveau. Det vil sige en stigning på ca. 65 %. Det må dog ses i lyset af, at der er sket et fald i antallet af elever med matematik på A-niveau, og at antallet af elever med A-niveau i fysik, kemi og biologi er uændret.

Følgegruppen har noteret sig de foreliggende tal fra UNI-C vedr. den forventede fordeling af elever på naturvidenskabelige fag og niveauer for studenterårgang 2008. Det er på denne baggrund Følgegruppens opfattelse, at tallene ser så gunstige ud for de naturvidenskabelige fag, at gruppen ikke på nuværende tidspunkt finder anledning til at foreslå ændringer i reglerne med henblik på isoleret at fremme tilgangen til naturvidenskab. Jf. dog forslag nederst s.7 vedr. matematik, naturvidenskab og fortsætter-sprog.

Det er Følgegruppens indtryk, at reformen på det naturvidenskabelige område har virket efter hensigten allerede for den første årgang af elever for så vidt angår undervisningens omfang til og med B-niveau og dermed med hensyn til bredden og elevernes opnåelse af de naturvidenskabelige niveauer, der i øjeblikket er nødvendige for optagelse på videregående uddannelser. Det kan dog give anledning til bekymring, at antallet af elever med A-niveau er uændret i fysik, kemi og biologi og faldet i matematik.

2. Styrkelse af fremmedsprog

Foranlediget af henvendelser fra bl.a. de faglige foreninger i fremmedsprog har Følgegruppen tidligere drøftet, hvilke handlemuligheder der kan peges på i tilfælde af et politisk ønske om, at flere elever skal beherske mere end 2 fremmedsprog, eller ønske om, at fremmedsprog skal styrkes på anden måde.

Gruppens fortsatte drøftelser har taget udgangspunkt i prognosetallene fra UNI-C, jf. tabel 3, hvoraf det fremgår, at der kan forventes en stigning i den andel af eleverne, som vælger sprogfag på A-niveau. Engelsk A forventes at stige fra de hidtidige ca. 50 % til knap 60 %, fransk begyndersprog A forventes at stige fra 4 % til 7 % og spansk A fra 11 % til 29 %. Det samlede antal elever med to fremmedsprog på A-niveau forventes i stx at stige fra ca. 13 % før reformen til ca. 32 % for reformens første

årgang. Til gengæld falder andelen af studenter med 3 fremmedsprog fra ca. 41 % til ca. 6 %. Begyndersprog på B-niveau tilbydes efter reformen ikke længere i de 3-årige uddannelser.

Tabel 3. Andel af studenter (stx) med fremmedsprog opdelt på fag og niveau *)

Fag	Niveau ***)	2004	2005	2006	2008
Engelsk	A	49	50	49	59
Engelsk	B	51	50	51	41
Fransk beg_sprog	A	5	5	4	7
Fransk beg_sprog	B	14	13	13	- **)
Fransk forts_sprog	A	4	3	3	2
Fransk forts_sprog	B	9	10	10	9
Italiensk	A	1	1	1	2
Italiensk	B	2	2	2	- **)
Russisk	A	0,2	0,2	0,2	0
Russisk	B	1	1	1	- *)
Spansk	A	11	11	11	29
Spansk	B	26	28	29	- **)
Tysk beg_sprog	A	0,2	0,3	0,2?	0
Tysk beg_sprog	B	1	2	2	- **)
Tysk forts_sprog	A	13	11	11	11
Tysk forts_sprog	B	55	54	53	45

*) Se note til tabel 1

***) Begyndersprog på B-niveau tilbydes ikke efter reformen i 2005

****) Niveaubetegnelserne for begyndersprog før reformen er ændret, således at det hidtidige C-niveau betegnes B-niveau og det hidtidige B-niveau betegnes A-niveau af hensyn til sammenligneligheden, jf. oversigten i bilag 1, tabel 7.

Følgegruppen er i sin vurdering opmærksom på, at Forligskredsen i 2003 drøftede og traf beslutning vedr. spørgsmålet om evt. obligatorisk fortsættersprog i stx, men valgte at alternativet til fortsættersprog B (200 timer) skulle være begyndersprog A (325 timer).

I forligsteksten fra maj 2003 er der benyttet følgende formulering:

”Alle elever har fortsat mindst to fremmedsprog. 2. fremmedsprog kan være enten elevens fortsættersprog B, dvs. tysk eller fransk afhængigt af, hvad eleven har haft i folkeskolen, eller tilsvarende kvalifikationer erhvervet på anden vis, eller et begyndersprog, der skal vælges på A-niveau således, at det bliver et reelt fungerende sprog for eleven. Vælger eleven et begyndersprog som 2. fremmedsprog, betyder det, at den pågældende har mindre valgfrihed i sammensætningen af sit gymnasieforløb”.

De foreliggende data fra UNI-C vedr. den forventede elevfordeling på fremmedsprog og fagniveauer i sprogfagene, tyder klart på en udvikling i retning af Forligskredsens mål. Især udviklingen i den %-vise andel af eleverne med to fremmedsprog på A-niveau fra ca. 13 % før reformen til ca. 32 % af stx-eleverne i den første ”reformårgang” tyder i denne retning.

Reduktionen i andelen af studenter med 3 fremmedsprog fra ca. 41 % før reformen til ca. 6 % efter reformen er meget markant. Ud fra den antagelse at en så betydelig reduktion af andelen af elever med 3 fremmedsprog ikke har været tilsigtet med reformen - om end en forudset mulig følgevirkning - har gruppen drøftet, hvordan man i givet fald kan lette mulighederne for, at de elever, som ønsker at gennemføre en gymnasial uddannelse med særlig vægt på fremmedsprog, får lettere adgang til at realisere disse ønsker.

Følgegruppens anbefalinger

Med henblik på

- at øge antallet af elever med 3 eller flere fremmedsprog
- at styrke mulighederne for, at elever med særlig interesse for sprogfag i højere grad kan specialisere sig i dette fagområde,

kan gruppen anbefale følgende ændringer:

1) Obligatorisk udbud af en sproglig studieretning i stx og hhx

I stx og i hhx skal alle skoler udbyde en sproglig studieretning, der skal sammensættes sådan, at eleverne på denne studieretning får i alt 3 sprogfag, nemlig engelsk B/A, fortsættersprog B/A samt et begynderprog A eller et klassisk sprog A.

Stx

I stx skal engelsk A eller fortsættersprog A efter skolens valg indgå i studieretningen sammen med et begynderprog A eller et klassisk sprog A.

Skolen kan beslutte, at eleverne i denne studieretning fritages for kravet om et naturvidenskabeligt fag på B-niveau mod til gengæld at koble latin C samt et frit valgfag C på studieretningen.

For disse elever øges mindstekravet til uddannelsestid fra 2470 til 2495 timer. Til gengæld nedsættes kravet til elevtid fra at skulle ligge i intervallet 585 – 635 timer til at skulle ligge i intervallet 560 – 610 timer. Dette kan gøres, da der bortfalder obligatorisk skriftligt arbejde i det naturvidenskabelige fag på B-niveau.

Hhx

Da engelsk A er obligatorisk på hhx, indebærer kravet, at skolen skal udbyde en studieretning med et fortsættersprog A og et begynderprog A.

Forslaget kræver lovændringer.

Forslaget indebærer ikke krav om, at den enkelte skole skal oprette den udbudte studieretning.

2) Reduktion af niveaukravet for elever med 3 sprog

Stx-elever, der ud over at have engelsk på B/A-niveau og 2. fremmedsprog (på A-niveau, hvis det er et begynderprog, og på B/A-niveau, hvis det er et fortsættersprog), vælger et 3. fremmedsprog som *valgfag*, kan nøjes med B-niveau, hvis det 3. fremmedsprog er et begynderprog, og C-niveau, hvis det er et fortsættersprog.

Tilsvarende kan hhx-elever, der har obligatorisk engelsk A, vælge et 3. fremmedsprog på B-niveau, hvis det er et begyndersprog, og på C-niveau, hvis det er et fortsætter-sprog.

Muligheden for et lavere niveau i 3. fremmedsprog kan ikke benyttes, hvis faget indgår som studieretningsfag.

Det er gruppens opfattelse, at disse ændringer vil kunne få en vis effekt, men at de næppe i sig selv vil medføre en markant styrkelse af elevernes kompetencer i fremmedsprog.

En yderligere styrkelse kræver efter Følgegruppens vurdering andre midler, som sikrer, at samtlige elever i endnu højere grad vælger fag, som er adgangs- og kompetencegivende i forhold til videregående uddannelser med vægt på matematik, naturvidenskab og fremmedsprog.

Det er således gruppens vurdering, at elevernes sprogkompetencer alt andet lige bliver bedre i et fortsættersprog på B-niveau end i et begyndersprog på A-niveau.

Der er i gruppen enighed om, at der (for stort set alle elever) kan opnås en styrkelse af niveauet i fremmedsprog, hvis de bygger videre på deres fremmedsprog fra grundskolen. Det er imidlertid endvidere gruppens opfattelse, at et krav herom vil være problematisk, da det for eleverne i store dele af landet (ca. 75 %) vil betyde, at tysk bliver obligatorisk sprog, eftersom fransk de pågældende steder ikke udbydes i grundskolen. Under den forudsætning at der sker en ændring i udbud af fremmedsprog i grundskolen, således at grundskolen ud over tysk forpligtes til også at udbyde fransk (og evt. andre sprog), finder Følgegruppen det relevant at overveje lovændringer, som gør det påkrævet for elever at vælge fortsættersprog i de gymnasiale uddannelser.

Gruppen anbefaler med ovennævnte udgangspunkt, at undervisningsministeren bringer emnet om fremmedsprog op i forligskredsen på folkeskoleområdet med sigte på, at samtlige folkeskoler/grundskoler - eller en betydelig del af dem - forpligtes til at udbyde fransk (og evt. andre sprog) som alternativ til tysk. I forlængelse heraf og under forudsætning af en sådan ændring i grundskolen anbefaler gruppen en styrkelse af 2. fremmedsprog i de gymnasiale uddannelser - og dermed af den funktionelle sprogkompetence i mindst to fremmedsprog - gennem indførelse af følgende krav: Samtlige elever i stx skal gennem valg af studieretning og valgfag opnå en fagsammensætning som indeholder enten et matematisk-naturvidenskabeligt fag på A-niveau eller et fortsættersprog på A-niveau. Endvidere kan man i denne forbindelse overveje at medtage de klassiske fag.

Af de kommende studenter i 2008 fra det almene gymnasium forventes 58 % at opfylde dette krav, jf. tabel 4. Udvides kravet til også at omfatte engelsk A, forventes det opfyldt af ca. 96 % af studenterne i 2008.

Tabel 4. Andel af studenter (stx) 2008, som forventes at have følgende fag

	Andel
Matematik, fysik, kemi, fransk eller tysk på A-niveau	56,7
Matematik, fysik, kemi, fransk fortsættersprog eller tysk fortsættersprog på A-niveau	52,0
Matematik, fysik, kemi, biologi, fransk eller tysk på A-niveau	62,3
Matematik, fysik, kemi, biologi, fransk fortsættersprog eller tysk fortsættersprog på A-niveau	58,0
Matematik, fysik, kemi, biologi, engelsk, fransk eller tysk på A-niveau	96,1
Matematik, fysik, kemi, biologi, engelsk, fransk fortsættersprog eller tysk fortsættersprog på A-niveau	95,6

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af GIA. Andelen er beregnet ud af antal elever med faget dansk

Følgegruppen vil fortsætte drøftelserne af, hvordan man kan styrke de naturvidenskabelige fag og fremmedsprogene.

3. Styrkelse af engelsk

Følgegruppen har noteret sig følgende strukturelle forandringer med reformen med henblik på styrkelse af engelsk:

Stx:

- engelsk B: 3-årigt og øget timetal (fra 198 timer i gennemsnit for sproglig og matematisk linje til 210 timer)
- skriftlig prøve for alle i lighed med den tidligere ordning for sproglige elever,
- styrkelse af fagets sproglige dimension med henblik på samspil med studieretningsfag og øvrige fag. Et mere litteraturpræget engelsk A kan vælges som studieretningsfag eller valgfag

Hf:

- engelsk B blev obligatorisk niveau mod tidligere C-niveau
- forøgelse af timetallet for engelsk B
- indførelse af skriftlig prøve for alle elever

Htx:

- forøget timetal i engelsk B
- indførelse af skriftlig prøve for alle elever

Hhx: engelsk blev obligatorisk på A-niveau.

I fortsættelse af drøftelser på tidligere møder om mulighederne for en yderligere styrkelse af faget engelsk **anbefaler Følgegruppen**, at der i de gymnasiale uddannelsesbekendtgørelser indføres et krav om,

1. at en vis andel af det skriftlige arbejde – også i andre fag end engelsk – skal udfærdiges på engelsk, og
2. at der i et vist omfang skal anvendes engelsksproget undervisningsmateriale i andre fag end engelsk.

Parallelproblemet i engelsk

Følgegruppen er fortsat stærkt opmærksom på det såkaldte ”parallelproblem” i engelsk i 3.g, og gruppen har bl.a. drøftet konsekvenserne af et evt. krav om at afslutte engelsk B efter 2.g.

Under indtryk af

- at ca. 59 % af eleverne i 3.g 2007-08 forventes have engelsk på A-niveau,
- at ca. 44 % af disse elever har engelsk A som studieretningsfag,
- at ca. 50 % af eleverne i nuværende 1.g har engelsk A som studieretningsfag,
- og at parallelproblemet således primært vedrører de ca. 10-15 % af eleverne i 3.g, som har engelsk A som valgfag, dvs. i alt ca. 2000 elever på landsplan eller i gennemsnit ca. 15 elever pr. skole,
- samt at eleverne i 3.g 2007-08 under alle omstændigheder vil gennemføre forløbet efter de nuværende regler og derfor vil kunne bidrage med erfaringer vedr. parallelproblemet,

anbefaler Følgegruppen, at man afventer erfaringer med forløbet i det kommende skoleår. Følgegruppen er klar over, at skolerne vælger forskellige fremgangsmåder og tilrettelæggelser af denne undervisning i 3.g, og at der herfra kan hentes erfaringer til brug for overvejelser om den mest hensigtsmæssige løsning. Følgegruppen ønsker at drage nytte af disse erfaringer før afgivelse af anbefaling om evt. ændringer i bestemmelserne vedr. engelsk mht. parallelproblemet i 3.g.

4. Lærernes administrative arbejdsbelastning

Følgegruppen har modtaget rapporterne

- *Gymnasireformens administrative arbejde*, udarbejdet af Strategisk Netværk til belysning af lærerudtalelser om vækst i lærernes administrative arbejde
- *Forslag til administrative lettelser i reformen af de gymnasiale uddannelser, Rapport fra dialoggruppe om lærernes administrative arbejde (”Monsterrapporten”)* udarbejdet af repræsentanter fra Gymnasieskolernes Lærerforening, Gymnasieskolernes Rektorforening og Undervisningsministeriets gymnasieafdeling.

Følgegruppen kan tilslutte sig anbefalingerne i Monsterrapporten med de bemærkninger, der er anført nedenfor under pkt. 5 vedr. almen studieforbereelse samt under pkt. 6.

5. Almen studieforbereelse (AT)

Følgegruppen har noteret sig,

- at der indtil nu er sket en halvering af AT i grundforløbet (fra 20 % til 10 %)
- at ”Monstergruppen” anbefaler, at de flerfaglige forløb *almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb* ikke længere skal bidrage med tid til almen studieforbereelse, hvilket vil reducere tiden til AT med 9-10 timer

- at GL i ”Monstergruppen” har fremført et forslag om at reducere AT fra de nuværende ca. 250 timer til ca. 200 timer (ud af 2475 timer, dvs. til ca. 8 % af timetallet), mens Rektorforeningen har anbefalet at se tiden an, før det besluttes, om der eventuelt skal ske en reduktion - ud over reduktionen nævnt nedenfor under pkt. 7
- at formanden for DGS har foreslået, at AT fjernes fra grundforløbet, og at det i øvrigt reduceres til 5%.

Følgegruppen har drøftet de indkomne forslag om at foretage en yderligere reduktion af almen studieforberedelse, herunder forslagene i rapporten fra ”Monstergruppen”. Gruppen har i denne sammenhæng ligeledes drøftet, om reglerne giver den rette balance mellem den studieforberedelse, der kommer fra de særfaglige forløb og fra forløb med fagsamarbejde. Følgegruppen finder det afgørende i implementeringen af reformen at fastholde de studieforberedende mål med såvel de enkeltfaglige som de flerfaglige forløb. Derfor er gruppen tilbageholdende med at foreslå en reduktion af AT-forløbet på nuværende tidspunkt.

Følgegruppen vælger på denne baggrund foreløbigt at fokusere på tilpasninger af AT-forløb inden for i det væsentligste de eksisterende tidsmæssige rammer, jf. dog nedenstående under pkt. 7.

Følgegruppen anbefaler,

- 1) at det præciseres, at omfanget af almen studieforberedelse *i grundforløbet* uden ændringer i reglerne kan reduceres til et minimum, hvilket kan være ganske få timer,
- 2) at det præciseres, at almen studieforberedelse kan starte sent i grundforløbet,
- 3) at skolerne opfordres til at udnytte disse muligheder for at reducere omfanget af og antallet af flerfaglige forløb i grundforløbet og at koncentrere fagsamarbejdet i grundforløbet om naturvidenskabeligt grundforløb og almen sprogforståelse,
- 4) at læreplan og vejledning i almen studieforberedelse tydeliggøres, så det fremgår klart, at man kan gennemføre undervisning i almen studieforberedelse, uden at alle delforløb skal være tværfakultære, og at det af hensyn til progressionen i samspil mellem fagene kan være naturligt at indlede med et samarbejde mellem fag fra samme fakultet, fx mellem sprogfagene indbyrdes eller mellem de naturvidenskabelige fag indbyrdes,
- 5) at det anbefales, at almen studieforberedelse tidligt i *studieretningsforløbet* indeholder forløb, som på væsentlige punkter bygger videre på henholdsvis almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb, så der sikres sammen-

hæng og kontinuitet mellem de flerfaglige forløb fra grundforløbet og videre i studieretningsforløbet,

- 6) at gymnasieloven ændres, således at det ikke er et krav, at 1/3 af tiden i almen studieforberedelse skal placeres i 1.g, ligesom kravet om, at der skal gennemføres en evaluering senest efter 1.g, i konsekvens heraf ændres til, at skolerne selv beslutter, hvorvidt der skal være en sådan evaluering,
- 7) at gymnasieloven ændres, således at de flerfaglige forløb *almen sprogforståelse* og *naturvidenskabeligt grundforløb* ikke skal bidrage med tid til almen studieforberedelse, og at tiden til almen studieforberedelse reduceres tilsvarende. Følgegruppen anerkender, at der er tale om en forenkling af bestemmelserne, men anser ikke forslaget for afgørende mht. timetildelingen til almen studieforberedelse.

Følgegruppen vil senere vende tilbage til spørgsmålet, om der skal foretages en større reduktion i timetildelingen til almen studieforberedelse.

6. Andet vedr. rapport om administrative forenklinger m.v.

6.1 Naturvidenskabeligt grundforløb i stx

Blandt forslagene i rapporten fra ”Monstergruppen” har Følgegruppen – ud over forslag vedr. almen studieforberedelse, jf. pkt. 5 - specielt vurderet anbefalingerne vedr. undervisning i naturvidenskabeligt grundforløb (NV), herunder muligheden for at lade 2 lærere få ansvaret for undervisningen og benyttelse af andre lærere som gæstelærere. Gruppen vil gerne understrege, at intentionen med NV ikke kan realiseres gennem undervisning i 4 adskilte fag, men gennem et sammenhængende fokus på de naturvidenskabelige kompetencer. Gruppen anser undervisningen i NV som et grundlæggende element i det samlede fagsamarbejde, der indledes med NV i grundforløbet og videreføres med den rette progression i almen studieforberedelse i studieretningsforløbet, ligesom det er vigtigt, at undervisningen i NV tilrettelægges med en hensigtsmæssig progression set i forhold til elevforudsætningerne.

6.1 Dansk-historieopgaven i stx

Følgegruppen kan tilslutte sig følgende forslag fra ”Monstergruppen”:

”Som led i at sikre progression i de forskellige samspil mellem fagene anbefales det at ændre reglerne, så skolerne selv kan beslutte, om dansk-historieopgaven skal udarbejdes i 2.g (som nu) eller i 1.g.”

Forslaget indebærer en ændring af gymnasiebekendtgørelsen.

6.3 Undersøgelse af problemer ved skoleskift

I tilknytning til drøftelsen af den øgede beføjelse til skolerne mht. lokalt at beslutte den konkrete placering af opgaver og undervisning vil Følgegruppen påpege behovet

for gennemførelse af en undersøgelse af problemer ved elevers skoleskift i løbet af gymnasietiden samt skolernes forpligtelse til at yde støtte til elever, der skifter skole.

6.4 Undersøgelse af eksamen

Gruppen har anmodet sekretariatet om at foranledige foretaget en undersøgelse af evt. problemer ved eksamens tilrettelæggelse.

Bilag:

Analyse af studenterne 2008 fra de 3-årige gymnasiale uddannelser (stx, hhx og htx) - foreløbige resultater, UNI•C Statistik & Analyse, 8. juni 2007.